



## Landbruksinfo fra Indre Østfold kommune uke 14, 3.4.2020

### Koronasituasjonen

- [Fylkesmannen i Oslo og Viken](#) har samlet informasjon som er nyttig for deg som er bonde.
- På kommunens hjemmeside finner du informasjon om [koronasituasjonen i Indre Østfold kommune](#), enten du er innbygger eller næringsdrivende.
- [Norges Bondelag](#) har også relevant informasjon om koronasituasjonen på [sin hjemmeside](#) hvor det finnes en omfattende oversikt over tiltakene i krisepakkene. bl.a. for frukt- og grøntprodusenter.
- Det er også stadig nytt hos [Landbruks- og matdepartementet](#)

### Livestream for næringsdrivende i IØ tirsdag 7. april kl.12

Det er krevende tider for næringslivet i Indre Østfold. Regjeringen har varslet økonomiske tiltak for å støtte bedrifter og næringsdrivende, sikre arbeidsplasser og styrke næringslivet som rammes hardt av koronavirusutbruddet. Kommunen har derfor, i samarbeid med næringsforeningene i Indre Østfold, lagt til rette for en livestream for næringslivet i Indre Østfold 7. april kl. 12. Tema: Regjeringens krisepakker og hvordan søke kompensasjon. Mer informasjon og livestreamen finner du i [facebookarrangementet](#).

**Plantevernkurs og eksamensavvikling i koranatider** - sjekk [Mattilsynets](#) sider.

### Hold aktiviteten i skogbruket i gang og øk gjerne egeninnsatsen

Skogeierorganisasjonene oppfordrer til at skogeiere holder aktiviteten i gang, og fortsetter å bestille oppdrag. Aktivitet som hogst, tynning, planting og ungskogpleie utføres som normalt i regionen. For å avhjelpe arbeidskraftsituasjonen ber de skogeiere om å vurdere økt egeninnsats i vårplantingen. Skogeiere som har bestilt planting, men som kan ta ansvar for dette selv, melder seg til den de har avtale med. Muligheten for å bruke skogfond med skattefordel til eget arbeid, samt ekstraordinært plantetilskudd, gjør dette greit lønnsomt.

### Ekstraordinært tilskudd til skogplanting

Landbruks- og matdepartementet åpner for et ekstraordinært tilskudd på inntil 2 kroner per skogplante våren 2020. Les mer hos [Landbruks- og Matdepartementet](#).

### Handle lokalmat til påske og støtt lokalmatprodusentene i en vanskelig tid

Mange lokalmatprodusenter og gårdsturismebedrifter har mistet hele eller store deler av kundegrunnet sitt over natten. Det er viktigere enn noensinne å støtte opp om lokalt næringsliv. Hvorfor ikke kjøpe inn lokalmat fra produsenter rundt deg til årets hjemmepåske? [Les sak fra Fylkesmannen i Oslo og Viken](#), og kjøp lokalmat og -drikke, både før og etter påske!

Hilsen fra Fellesutvalget for bondelagene i Indre Østfold

### **Til alle bønder i Indre Østfold**

Det er nå en spesiell tid for alle deler av befolkningen, også oss bønder. Nå står våronna for døra og det er viktigere enn noen gang at vi står sammen. Uten sammenligning for øvrig, ønsker vi i lokallagsstyrene å dra paralleller til «tørke-dugnad» i 2018. Det var ikke mange jorder hvor det ikke ble presset halmballer den høsten. Denne våren har vi en litt annen situasjon, hvor vi må regne med at sykdom også treffer oss bønder. Det kan være en rimelig fortvilende situasjon å bli satt ut av spill fra å utføre våronna. Dette er selve grunnlaget for drifta på et kornbruk, og vi må derfor hjelpe hverandre til å komme i mål. Vi ønsker derfor å dra i gang en ny dugnad.

Vi ønsker med dette at dere vurderer egen situasjon, og ser om du selv eller evt. andre i huset (ungdommer, kårfolk osv.) kan stille seg til disposisjon for andre bønder. Dersom dere vurderer det dithen at det er en mulighet, melder dere fra på SMS til 970 54 876 eller e-post: [thomas@riisern.no](mailto:thomas@riisern.no) . Vi vil da ta ansvar for å utarbeide en oversikt over alt tilgjengelig «mannskap» i landbruket i Indre Østfold. Så til de som kommer opp i en situasjon med sykdom, dere må ikke nøle med å ta kontakt. Dere vil da få oppgitt tilgjengelige ressurser, som kan bidra med våronnarbeid, slik at dere kan avtale direkte med vedkommende.

Til slutt vil vi be alle om å ta vare på hverandre i denne vanskelige tiden. Selv om det ikke er så enkelt å møtes fysisk, finnes det andre muligheter for å ta kontakt med kollegaer eller venner du ikke har snakket med på en stund. Bruk digitale medier (Skype, Facetime, Messenger osv.) til å kjøre en digital kaffeprat ☺ Vær heller ikke redd for å ta kontakt med ditt lokale bondelag, dersom det er noe du lurer på, eller rett og slett trenger å prate med noen. Vi er her for deg.

NB! Følg smittevernradene og vask over flater (ratt, spaker osv.) man tar ofte på, dersom det er flere sjåfører på traktoren.

En riktig god påske og våronn til alle ☺

Med vennlig hilsen

Fellesutvalget for bondelagene i Indre Østfold

v/Thomas Riiser

## Landbrukets klimaplan er vedtatt!

Landbrukets klimaplan viser hvordan landbruket skal kutte klimagassutslipp og øke opptaket av karbon fra 2021–2030. I den perioden skal næringa både kutte jordbrukets samla klimagassutslipp og øke opptaket av karbon i jorda tilsvarende 5 millioner tonn CO<sub>2</sub>-ekvivalenter. Planen peker på åtte satsningsområder med klimakalkulator og klimarådgiving, føring og avl, fossilfri maskinpark og oppvarming, bruk av husdyrgjødsel i industrielle biogassanlegg, bruk av jorda som karbonfanger og ny teknologi. Klimaplanen viser at det er mulig å oppnå jordbrukets klimaforpliktelse uten å redusere bruken av norsk matjord, svekke bosetting i distriktene eller å redusere antall kyr, sau og geiter på norske beiter. Les [nyhetssaken fra Norges Bondelag](#). Selve planen finner du [her](#).

## SMIL-midler og midler til drenering av tidligere grøftet jordbruksareal

Det er ganske stor pågang på både [SMIL](#)-ordningen og søknad om [tilskudd til drenering av jordbruksareal](#). Planlegger du å søke midler til *avskjæringsgrøfter*, bruk dreneringsordningen, ikke SMIL! Se forrige infoskriv for mer informasjon om ordningene.

Les for øvrig om [Hydrotekniske tiltak](#) hos NIBIO. Husk at gras og god avstand rundt kummer er veldig viktig for å redusere partikkelavrenning!

## Nytt om tilskudd til soner for pollinerende insekter i RMP fra 2020

Etter det vi kjenner til, blir det innført tilskudd til å etablere en egen stripe for pollinerende insekter uavhengig av grasdekt vannvei og grasdekt kantsone i åker også i Viken fylke, lik ordningen som Innlandet fylke hadde i 2019 i RMP. Det vil si:

Det kan gis tilskudd for å så og skjømte soner med pollinatorvennlige frøblandinger på jordbruksareal. Sonene må ha pollinatorvennlige blomster gjennom vekstsesongen. Arealet det gis tilskudd for skal ikke være gjødslet eller sprøytet med plantevernmidler.

Tiltaket skal gjennomføres enten

- i kombinasjon med grasdekte vannveier og grasstriper i åker § 17 og grasdekt kantsone i åker § 18. Bredden på stripen skal tilsvare bredden på grasdekt vannvei, grasstripe eller kantsone i åker. Foreløpig tilskuddssats er 5 kr pr meter.

eller

- ved å etablere en egen stripe for pollinerende insekter. Bredden på stripen som etableres skal være minimum 2 meter. Foreløpig tilskuddssats er 10 kr pr meter.

Tilskuddet utmåles per meter.

Inntil fylkesmannen i Oslo og Viken sender ut informasjon om ordningen tillater vi oss å henvise til [Fylkesmannen i Innlandet sin hjemmeside](#).

## Kalking

Viser jordprøvene at du har for lav PH, vil det heller ikke være mulig å utnytte avlingspotensialet fullt ut. Se artikkel om behovet for kalking fra NLR: [Kalking til korn](#)

## Vegetasjonsoner langs vann

Vannressursloven gir føringer for hva du kan gjøre med vegetasjonen langs vassdrag. Som grunneier har du spesielt ansvar for å ta vare på vegetasjonen. Nibio har laget faktaark om [Vegetasjon som miljøtiltak i jordbruket: Varianter, tilskudd og lovverk](#) som er lurt å sette seg inn i.

Hvorfor er kantvegetasjon langs vassdrag viktig?

- reduserer faren for utrasing og erosjon, og kan virke flomdempende.
- fanger opp næringsstoffer og plantevernmidler som ikke bør havne i vassdraget.
- gir viktige leveområder for svært mange dyre- og plantearter. Den tette vegetasjonen gir blant annet hekkeplasser og skjul for fugler og en lang rekke andre arter.
- skaper skjul for fisk. Skygge er viktig for vanntemperaturen. Flere fiskearter trives best med skygge og ikke for varmt vann. Skygge og kaldere vann vil også begrense uønsket algevekst i vannet.
- viktig næringskilde for mange arter som fisk, krepsdyr og pollinerende insekter.
- gir naturlige vandrings- og spredningskorridorer for mange arter.
- skaper variasjon og gir et fint landskap.
- gjør det vanskeligere for fremmede arter å etablere seg, som f. eks. kjempespringfrø.

Vannområde Morsa ønsker å tilby gratis planter til Morsa-bønder som ønsker å etablere kantvegetasjon mellom åker og vassdrag. SMIL-midler kan bidra til å dekke selve utplantingen. Ta kontakt dersom du har et område der du kunne tenke deg å etablere kantvegetasjon. For andre interesserte kan det i følge retningslinjene våre gis 70 % tilskudd til etablering av kantsone.

## Jegerne blir digitale

I år får alle jegere digitalt jegeravgiftskort og jegeravgiften betales elektronisk. Les mer hos [Miljødirektoratet](#).

## Kunstig lys kan brukes ved uttak av villsvin

Miljødirektoratet har åpnet for bruk av fast montert kunstig lys ved åtejakt på villsvin, og bruk av kunstig lys ved ettersøk av villsvin. Les mer hos [Miljødirektoratet](#).

## Lokal tilskuddsordning i Rovviltprosjektet i Indre Østfold kommune

Vi minner om muligheten for landbruksnæringen i Indre Østfold til å søke om tilskudd gjennom lokal tilskuddsordning i Rovviltprosjektet. Søknadsskjema, retningslinjer og informasjon finner du ved å trykke [her](#). Det er ingen søknadsfrist og søknader behandles fortløpende.

Aktuelle tiltak kan være:

- Rovdyravvisende elektriske gjerder
- Andre tryggingstiltak for dyr på beite
- Tilskudd til SMS-varslere for gjerdeapparat
- Etablering av beitelag
- Støtte til næringsutvikling

Kontaktperson er Andreas Helbæk jr. ([andreas.helbak.jr@io.kommune.no](mailto:andreas.helbak.jr@io.kommune.no)/404 05 971).

## Påskelektyre:

### Norsk Landbruksrådgiving – NLR

- [Muligheter og utfordringer i norsk kornproduksjon](#)
- [Varselskilt til traktoren - nå på flere språk!](#)
- [Kurstilbud vinteren 2020](#)

### NIBIO

- [Værvarsling for god helse i potetåkeren](#)
- [Stadig færre vipper i jordbrukslandskapet](#)
- [Hvorfor godkjenner Norge færre mikrobiologiske plantevernmidler enn våre naboland?](#)
- [Vanskelig å erstatte torv i blomsterjord](#)

### Agropub

- [Jordlevende midd - jordas glemte nytte dyr](#)
- [Hva finnes av plantevernmidler til økologisk frukt- og bær dyrking?](#)
- [Engbelgvekster med mange oppgaver](#)

### Økologisk Norge

- [Marked for mer øko-omlegging](#)
- [Lokalmat, matsikkerhet og andre begreper i koronaens tid](#)
- [Sikrer mat nær deg](#)

## Kort og godt:

- Husk at [gjødslingsplanen](#) må være klar nå, ikke glem [husdyrgjødsel](#) og slam!
- Det er mange som arrangerer Webinar, det kan anbefales for faglig påfyll! Ofte er det påmelding og stor pågang, så meld deg på i god tid.
- Til orientering: Det blir plastinnsamling i landbruket også i Eidsberg og Trøgstad i år.
- Kanskje er tiden inne for å lære seg mer om kart og sette seg inn i alle mulighetene som finnes i [karttjenesten Kilden!](#)
- Husk å **la selja stå**, den er utrolig viktig for humlene tidlig på våren!
- [Kulturminnefondet](#) ønsker søknader – sjekk ut om ditt planlagte kulturminneprosjekt er tilskuddsberettiget! F.eks. hageanlegg og bygninger
- Det er mange skoghenvendelser for tiden. Søk helst [tilskudd](#) og/eller [skogfond](#) digitalt!
- Årsoppgaven for skogfond ligger i meldingsboksen i Altinn. Om du ikke finner den der - ta kontakt med oss.
- Hør på [Landbrukspodden](#) og bli oppdatert på det som rører seg i landbruket.
- [«Friluftslivets koronavettregler»](#)
- [Økt skogbrannfare – dropp bålet](#)
- [Husk båndtvangen](#) - 1. april til og med 20. august!

Vi jobber på hjemmefra, og er tilgjengelig på telefon og e-post. Personlige møter unngås så langt det er mulig, men ikke nøl med å ta kontakt! I påskeuka er telefontiden 8.00-15.30 mandag og tirsdag, kl. 8-12.00 på onsdag. Ring helst via innbyggertorget: 69 68 10 00.

Hvem	Hva	E-post	Telefon
Andreas Helbæk jr.	Rovviltprosjektet IØK	<a href="mailto:andreas.helbak.jr@io.kommune.no">andreas.helbak.jr@io.kommune.no</a>	404 05 971
Anne-Marit Næss	Landbrukssjef	<a href="mailto:anne-marit.naess@io.kommune.no">anne-marit.naess@io.kommune.no</a>	474 73 419
Annica Svendsen	Jordbruk	<a href="mailto:annica.svendsen@io.kommune.no">annica.svendsen@io.kommune.no</a>	940 10 730
Finn Frøshaug	Næringsutvikling, jord/skog	<a href="mailto:finn.kristen.froshaug@io.kommune.no">finn.kristen.froshaug@io.kommune.no</a>	993 74 508
Hilde Riddervold Enger	Jordbruk og miljø	<a href="mailto:hilde.riddervold.enger@io.kommune.no">hilde.riddervold.enger@io.kommune.no</a>	977 41 703
Marit Ness Kjeve	Miljø og jordbruk	<a href="mailto:marit.ness.kjeve@io.kommune.no">marit.ness.kjeve@io.kommune.no</a>	934 25 281
May Holtskog	Jord/skog + innbyggertorg	<a href="mailto:may.holtskog@io.kommune.no">may.holtskog@io.kommune.no</a>	940 10 729
Pål Sindre Svae	Vilt og utmark	<a href="mailto:pal.sindre.svae@io.kommune.no">pal.sindre.svae@io.kommune.no</a>	905 50 982
Vegard Aarnes	Skogbruk	<a href="mailto:vegard.aarnes@io.kommune.no">vegard.aarnes@io.kommune.no</a>	906 69 695

Våronna er så vidt i gang, eller rett rundt hjørnet, vi ønsker alle lykke til!

Ta deg tid til å se resultatet fra [Indre Østfold kommunes artist og kulturdugnad](#) - GOD PÅSKE!



[Enhet Landbruk](#)

[Indre Østfold kommune](#)

**Tlf.:** 69 68 10 00

**E-post:** [post@io.kommune.no](mailto:post@io.kommune.no)

**Postadr.:** Postboks 34, 1861 Trøgstad

**Besøksadr.:** Rådhusgata 22, 1830 Askim